

Actieplan

Maatschappelijk Verantwoord Inkopen 2020 - 2023

Oldambt

De route naar betekenisvol opdrachtgeverschap

Inleiding

Klimaatveranderingen worden duidelijker zichtbaar en maatregelen om deze veranderingen te beperken worden steeds urgenter. Tijdens de Klimaattop van de Verenigde Naties in Parijs eind 2015, is een akkoord bereikt over maatregelen om de oorzaken van klimaatverandering aan te pakken. Deze maatregelen vragen een andere manier van denken en handelen en dit treft ook de gemeente Oldambt. Naar aanleiding daarvan hebben wij als gemeente Oldambt besloten dat wij onze klimaatambities concreter vorm willen geven.

Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

Een van de speerpunten uit het programma 'Klimaat' is het actief sturen op de duurzaamheidsambities via ons opdrachtgeverschap: Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI). MVI betekent dat er bij de inkoop van diensten en goederen (inclusief werken) in alle fasen van het inkoopproces rekening wordt gehouden met de sociale, ecologische en economische dimensies van duurzaamheid.

Wij kopen jaarlijks voor ruim € 60 miljoen in van diverse inkooppakketten zoals; gebouwen en installaties, grond-, water- en wegenbouw, het sociaal domein en de eigen facilitaire voorzieningen. In mei 2019 is door ons het Manifest MVI ondertekend. Het Manifest MVI geeft in hoofdlijnen aan wat de gedeelde duurzaamheidsambities van Nederlandse overheden zijn met betrekking tot MVI. Deze hebben wij vertaald naar dit actieplan MVI voor onze eigen organisatie. We hebben hierbij gekeken naar specifieke doelstellingen en acties voor beleid en praktijk die passend zijn bij onze organisatie.

Beleid

In 2011 hebben wij het klimaatbeleidsplan 2011–2014 vastgesteld. In het [coalitieakkoord](#) van 2018 worden onze ambities en doelstellingen uitgesproken met betrekking tot klimaatbeleid.

In de [notitie actualisatie klimaatbeleid](#) 2017–2020 hebben wij de resultaten beschreven, opgaven en doelstellingen benoemd en speerpunten geformuleerd. Ons doel vanuit het klimaatbeleid is om een actieplan op te stellen om de CO2-reductiedoelstellingen te realiseren.

Actieplan MVI

Dit actieplan bouwt voort op ons inkoopbeleid en bestaat uit een 'groeimodel' met de mogelijkheid om op te schalen naar grotere uitdagingen. Dit geeft onze organisatie en de markt de ruimte om te leren en te experimenteren. Binnen MVI zijn zeven thema's benoemd en het uitgangspunt van dit actieplan is om ervaring op te doen met MVI-thema's door te beginnen met zichtbare 'voorbeeldprojecten'. Deze voorbeeldprojecten worden per thema toegelicht.

Met het Manifest MVI en Actieplan MVI laten we zien waar wij als gemeente Oldambt voor staan:

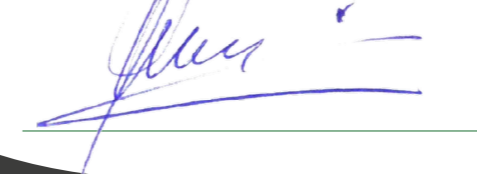
Wij vinden het belangrijk om duurzame innovaties en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen door marktpartijen te stimuleren via ons inkoopbeleid en opdrachtgeverschap:

- We laten de markt weten dat MVI in toenemende mate leidend zal zijn in onze inkoopprocessen.
- We geven het signaal aan de samenleving dat wij onze voorbeeldrol als overheid serieus nemen.
- We geven het signaal aan onze eigen organisatie dat we hen willen meenemen in een toekomstgerichte werkwijze en inkoopcultuur.
- We geven een signaal aan elkaar dat we deze uitdaging samen aangaan.

Namens burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt

Erich Wücker

Wethouder economie, arbeidsmarkt, sport en dienstverlening

Bard Boon

Wethouder onderwijs, jeugd, cultuur en duurzaamheid

Dit zijn de zeven thema's van MVI

Social return

Met social return wordt meer werkgelegenheid gecreëerd voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Onze opdrachtnemers worden gestimuleerd of verplicht om een bijdrage te leveren in de vorm van het bieden van werkplekken, werkervaringsplekken of stageplekken.

MKB-vriendelijk inkopen

Bij MKB-vriendelijk inkopen worden de kansen voor het (lokaal/regionaal) MKB op gemeentelijke opdrachten vergroot.

Milieuvriendelijk inkopen

Bij milieuvriendelijk inkopen gaat het om het voorkomen van of minimaliseren van een negatieve impact op het milieu of juist het leveren van een positieve bijdrage aan het milieu.

Circulair inkopen

Bij circulair inkopen borgt de opdrachtgever dat de producent of verwerkende partij de producten, onderdelen of grondstoffen aan het einde van de levensduur of de gebruiksfase, met behoud van zoveel mogelijk waarde, weer in een nieuwe cyclus zal inzetten.

Biobased inkopen

Bij biobased inkopen worden producten ingekocht die geheel of gedeeltelijk van hernieuwbare grondstoffen zijn gemaakt. Het gebruik van fossiele grondstoffen wordt teruggedrongen.

Internationale sociale voorwaarden

De internationale sociale voorwaarden richten zich op het bevorderen van de internationale arbeidsnormen, zoals het tegengaan van dwangarbeid, slavernij, kinderarbeid en discriminatie.

Innovatiegericht inkopen

Het thema innovatiegericht inkopen gaat over het doelgericht uitdagen van bedrijven om met innovatieve oplossingen te komen of ruimte te bieden aan bedrijven om een ontwikkelde innovatieve oplossing aan te bieden.

Kansrijke gebieden voor MVI

Om kansrijke MVI-gebieden te definiëren, is eerst gekeken naar vooraf gedefinieerde inkoopgroepen uit de totale spendanalyse. Al onze inkoopuitgaven zijn onderverdeeld in een tiental inkoopgroepen. Deze inkoopgroepen geven in hoofdlijnen weer welke soort producten en/of diensten wij inkopen. Per inkoopgroep wordt er door afdeling inkoop een inventarisatie gemaakt waarbij wordt gekeken naar onder andere:

- Welke inkoopgroepen de sterkste bijdrage kunnen leveren aan een duurzame ontwikkeling;
- Inkoopkalender: inzicht in de inkooptrajecten van de komende jaren.

MVI-impact per inkoopgroep

In onderstaand overzicht is per inkoopgroep de mate van MVI-impact weergegeven gerelateerd aan de zeven thema's. Op deze wijze is op hoofdlijnen de focus gelegd en kan er een eerste prioritering worden aangebracht welke projecten binnen deze inkoopgroepen extra MVI-aandacht moeten krijgen.

	Biobased	Circulair	Milieuvriendelijk	Innovatiegericht	ISV	SROI	MKB
☐ Onbenutte kans							
☒ Ontwikkelpunt							
☒ Doen we al goed							
Inkoopgroepen							
1. Personeel gerelateerde zaken						☒	
2. Kantoorinrichting en benodigdheden, middelen voor bedrijfsvoering en informatie		☐	☒		☐	☒	☒
3. Automatisering en telecommunicatie		☐		☒	☐	☒	☒
4. Flexibele arbeid						☒	☒
5. Advies en onderzoek (niet op basis van detachering)			☒	☒		☒	☒
6. Vervoer, aandrijfsystemen, emballage	☒		☒	☒	☒	☒	☒
7. Gebouwen en gebouwgerelateerde installaties	☒	☐	☒	☒	☐	☒	☒
8. GWW (aanleg en onderhoud), niet-gebouwgerelateerde installaties en openbare ruimten	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒
9. Hulpverlening en openbare orde			☐			☒	☒
10. Sociaal Domein		☒		☐		☒	☒

Waarmee gaan we aan de slag in de periode 2020-2023?

Hierbij wordt rekening gehouden met;

- Beïnvloedbaar volume per inkoopcategorie
- Contractuele verplichtingen binnen de inkoop-categorieën
- Organisatiedoelstellingen op het gebied van de zeven thema's

Inkoopcategorieën

In totaal zijn de tien inkoopgroepen onderverdeeld in 220 inkoopcategorieën. Een inkoopcategorie geeft de homogeniteit van de geleverde producten en diensten weer. Hierdoor kunnen wij per categorie bepalen welke strategie wij gaan hanteren.

Focus

Wij hebben voor een aantal MVI-thema's coördinatoren benoemd. Per inkoopcategorie wordt er vastgesteld en geprioriteerd welke inspanningen een maximale bijdrage leveren aan een duurzame ontwikkeling (lees: kansen). Bij deze strategie bepaling worden in ieder geval de coördinatoren, de budgetverantwoordelijken en de inkoopadviseurs betrokken.

Monitoring

Per categorie gaan wij KPI's (Kritische Prestatie Indicatoren) vaststellen die in de inkooptrajecten en contracten kunnen worden meegegeven. Het is van belang dat de resultaten in samenwerking met budgetverantwoordelijken gemonitord worden.

Social Return On Investment

Wat doen we al goed?

- ✓ Wij werken met de menukaart methode van **Werk in Zicht** (arbeidsmarktregio Groningen en Noord-Drenthe) zodat er op een transparante manier een waardebeoordeling van de voorgenomen SROI-inzet kan plaatsvinden.
- ✓ Gezamenlijk met het **werkleerbedrijf Afeer** hebben wij in 2019 voor het eerst een Social Return Award uitgereikt. De award gaat naar een leverancier die op uitstekende wijze invulling heeft gegeven aan Social Return. Binnen Werk in Zicht wordt de opdrachtnemer in het zonnetje gezet door middel van meerdere communicatie-uitingen.
- ✓ Afdeling inkoop geeft gezamenlijk met de SROI-coördinator regelmatig voorlichting aan de werkconsulenten, jobcoaches en werkgeversadviseurs over het SROI-proces en de rol die iedereen hier in heeft.
- ✓ Om tot een goede samenwerking en afstemming te komen op gebied van SROI hebben wij binnen Werk in Zicht een expertteam opgericht. Binnen het expertteam proberen we van elkaar te leren en onze samenwerking uit te breiden. Op deze wijze benutten wij de volledige arbeidsmarktregio om te komen tot een gewenste inzet.
- ✓ Wij hanteren een monitoringssysteem waarin wij alle projecten beheren en de resultaten van de SROI-inzet monitoren. Tevens wordt dit systeem gebruikt als leidraad voor de SROI-coördinator.
- ✓ Tijdens aanbestedingen waar een SROI-gedeelte is voorgeschreven dient onze SROI-coördinator als vraagbaak voor de inschrijver. Indien gewenst kan de inschrijver contact opnemen en de mogelijkheden bespreken. Het SROI-proces is gekoppeld aan het inkoopproces.

- ✓ De SROI-coördinator voert gesprekken met de opdrachtnemer om de behaalde resultaten en eventuele verbeteringen te bespreken. De SROI-coördinator signaleert daarnaast mogelijke afwijkingen in de afspraken en bespreekt deze met de gemeente, zodat afdeling inkoop waar nodig actie kan ondernemen.
- ✓ Onze gemeenteraad heeft een verordening Alleenrecht vastgesteld. Hierin is bepaald dat (deel)opdrachten voor de uitvoering van het groenonderhoud, schilderonderhoud, bruggenonderhoud, schoonmaak gemeentelijke gebouwen, afvalinzameling, postbezorging, payroll, facilitaire diensten, wagenparkbeheer en het keuren van elektrische apparaten worden uitgevoerd door mensen met een SW-indicatie die werkzaam zijn bij ons werkleerbedrijf.
- ✓ Wij vragen in ons inkoopbeleid opdrachtnemers een bijdrage te leveren aan de versterking van de sociale infrastructuur. Uitgangspunt is om (minimaal) 5% van de opdrachtwaarde te besteden aan Social Return met een loonsom groter dan 30% en 2% van de opdrachtwaarde bij een loonsom lager dan 30%.
- ✓ Wij houden maandelijks overleg tussen de coördinator SROI en het inkoopteam om lopende zaken en toekomstige aanbestedingen te bespreken en welke vervolgcacties er moeten worden uitgevoerd.
- ✓ Onze coördinator SROI investeert veel tijd in onze (beoogd) opdrachtnemers om in gezamenlijkheid een invulling te geven aan SROI. Dit biedt ruimte om tot maatwerkoplossingen te komen.

- ✓ **Onze lopende contracten vertegenwoordigen op dit moment een totale SROI-waarde van circa 1,6 miljoen euro!**

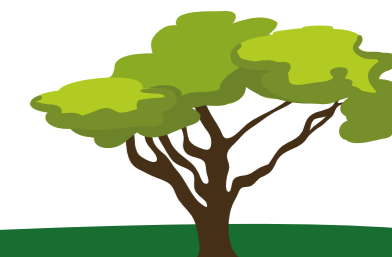
Concrete voorbeelden

- ✓ Bij de bouw van de brede school in Scheemda hebben wij een SROI-eis van €110.000 gesteld. De bouw van de school is medio 2020 gereed. Tot die tijd hebben een viertal BBL-studenten een mooie werkervaringsplek! Daarnaast zijn er ook twee kandidaten vanuit de SROI-doelgroep geplaatst.
- ✓ Onze straatverlichting wordt (mede) onderhouden door mensen uit de SROI-doelgroep. Werkzaamheden zijn onder andere: het rechtzetten van de lantaarnpalen, het uitvoeren van schouwwerkzaamheden en het werken in een ontmanteling-sstraat waar de vrijgekomen materialen worden gerecycled. Daarnaast is er de mogelijkheid om te worden opgeleid tot leerling-monteur.
- ✓ **Onze koffiemachines worden perfect onderhouden door een medewerker die, na te zijn aangenomen vanuit een SROI-verplichting, nu in dienst is bij de opdrachtnemer.**
- ✓ Wij hebben een tienjarig contract gesloten voor het wegenonderhoud. In totaal worden er gedurende dit contract acht mensen per kalenderjaar in dienst genomen en daarnaast ondersteund met het zoeken naar regulier werk. Twee hiervan worden opgeleid tot stratenmaker. Daarnaast zijn er voor twaalf mensen uit de SROI-doelgroep werkervaringsplaatsen om ze door te laten stromen naar regulier werk.
- ✓ Voor het project Beschoeiing Nieuwolda hebben wij een maatwerkoplossing gevonden in overleg met de opdrachtnemer. Het werkleerbedrijf Afeer heeft de opdracht binnen gekregen om de oude damwandplaten schoon te maken en door te zagen voor de verkoop. Op deze manier wordt er werk gecreëerd voor de SW-medewerkers die behoren tot de doelgroep SROI.
- ✓ De herder van de schaapskudde in de gemeente heeft een nieuwe collega die vanuit een SROI-positie is aangenomen. Daarnaast geeft de herder voorlichting op scholen en/of markten om uitleg te geven over het belang van de schaapskudde. Hiermee vervult hij ook deels zijn SROI-verplichting.

Waarmee gaan we aan de slag in de periode 2020-2023?

- Wij willen ervoor zorgen dat de SROI-coördinator gezamenlijk met het nog te formeren contractmanagementteam optrekt indien de opdrachtnemer zijn verplichtingen niet nakomt.
- Wij zijn druk bezig met het updaten van ons monitoringssysteem. Zodra alle gegevens hier juist zijn ingevuld, is het nog gemakkelijker om projecten met een SROI-gedeelte te monitoren.
- Wij verkennen de mogelijkheden om de SROI-bouwblokkenmethode Werk in Zicht breed in te voeren.

MKB-vriendelijk inkopen

Wat doen we al goed?

- ✓ Wij zijn voortdurend in gesprek met de ondernemers in onze regio. Onze accountmanagers denken mee met lokale ondernemers op allerlei gebieden. Daarnaast geven wij ook voorlichting aan ondernemers hoe ze kunnen meedingen bij aanbestedingen die de gemeente uitschrijft.
- ✓ In ons inkoopbeleid heeft het college vastgesteld dat in gevallen waar een enkelvoudige onderhandse uitnodiging is toegestaan, de opdracht gegund wordt, indien mogelijk, aan een leverancier binnen de gemeentegrenzen.
- ✓ In ons inkoopbeleid heeft het college vastgesteld dat er bij aanbestedingen die meervoudig onderhands worden aanbesteed, minimaal één lokale partij moet worden uitgenodigd voor het doen van een aanbod.
- ✓ Bij grotere projecten die openbaar moeten worden aanbesteed, kijken wij in hoeverre wij kansen voor het (lokaal/regionaal) MKB kunnen creëren door de totale opdracht op te delen in logische percelen.

- ✓ **Feiten: in 2018 is 33% van het inkoopvolume aan het lokale MKB besteed, regionaal MKB (inclusief lokaal MKB) 37% en binnen de Provincie Groningen (inclusief lokaal en regionaal MKB) 55%.**

Concrete voorbeelden

- ✓ De Europese Best Value aanbesteding voor het verzorgen van telefonie voor onze medewerkers is gewonnen door een lokale partij.
- ✓ De Europese aanbesteding 'Verwerking van het gemeentelijke groenafval' is gewonnen door een lokale partij.

- ✓ Als penvoerder van de aanbesteding 'Verwerking van het huishoudelijk groenafval' hebben wij voor de oostelijke gemeenten in Groningen de procedure begeleid. De verwerking van het huishoudelijk groenafval wordt nu gedaan door een regionale partij. Dit heeft veel voordelen op het vlak van gebiedskennis en bekendheid met grondeigenaren.

- ✓ Het groente en fruit voor in de kantine van het gemeentehuis komt van een lokale groentezaak. Daarnaast wordt het groenteafval naar de lokale kinderboerderij gebracht.
- ✓ Vanuit een gezamenlijke aanbesteding met drie organisaties voor de levering van kantoorartikelen hebben wij een lokale partij gecontracteerd.

Waarmee gaan we aan de slag in de periode

2020-2023?

- Op onze website willen wij de pagina voor ondernemers verbeteren. Contactgegevens, procedures en werkwijzen worden duidelijk zichtbaar. Daarnaast kan de ondernemer via een afsprakenmodule 24/7 een afspraak inplannen met een accountmanager.
- Wij willen de voorlichting die wij geven aan het (lokale) MKB intensiveren. Doel daarvan is dat de lokale partijen goed weten op welke manier wij werken en onze opdrachten verlenen. De voorlichtingen vinden plaats tijdens verschillende ondernemersbijeenkomsten en op individuele basis.
- Wij willen de mogelijkheden bekijken om enkelvoudig- en meervoudig onderhandse aanbestedingen kenbaar te maken zodat het MKB tijdig op de hoogte is van de komende aanbestedingen.
- Wij willen inkooptrajecten die door lokale partijen zijn gewonnen, vermelden in onze lokale media om hiermee de positieve beleving van het ondernemersklimaat binnen Oldambt te versterken.

positieve beleving van het ondernemersklimaat binnen Oldambt te versterken.

- ✓ Wij hebben via de Best Value methodiek een langdurig contract van tien jaar gesloten voor het wegenonderhoud inclusief achterstallig onderhoud. Het contract heeft een waarde van veertien miljoen euro. De opdracht is gegund aan een lokale partij, namelijk: OWC (Oldambtster Wegenbouw Combinatie). Deze combinatie is een samenwerking tussen Boskalis en het regionaal MKB-bedrijf Koen Meijer Veendam.

- We hebben de ambitie om de 'meest MKB vriendelijke gemeente' van de provincie Groningen te zijn in 2022. Om dat te bereiken werken we intensief samen met het midden- en kleinbedrijf om te komen tot minder (overbodige) regelgeving, transparante communicatie en (indien mogelijk) een regressieve ontwikkeling van de lasten.**

Scheemda

Winschoten

Reiderland

Milieuvriendelijk inkopen

Wat doen we al goed?

- ✓ Wij hebben een coördinator duurzaamheid aangesteld. Deze fungeert intern als vraagbaak en kan ondersteunen bij verschillende inkooptrajecten.

- ✓ In 2017 hebben wij een [actualisatie van het klimaatbeleidsplan](#) vastgesteld. Hierin staan onze doelstellingen in relatie tot het verminderen van CO2-uitstoot.

Concrete voorbeelden

- ✓ Voor de ledigingen van openbare prullenbakken wordt gebruik gemaakt van een elektrische auto.

- ✓ De armaturen in onze lantaarnpalen zijn grotendeels voorzien van LED-lampen.

- ✓ Het groen- en sloopafval uit de gemeente wordt gecomposteerd zodat het kan worden hergebruikt.

- ✓ Wij gebruiken minder zout door onze wegen nat te strooien.

- ✓ Wij doen mee met het 1000-laadpalenproject. Naast dat 10 nieuwe openbare oplaadpunten in onze gemeente worden geplaatst, kunnen gebruikers van elektrische auto's die geen eigen inrit hebben een openbare laadpaal nabij de woning aanvragen.

- ✓ Wij schrijven tijdens aanbestedingen duurzame straatklinkers voor. De uit klei gebakken klinker is duurder in aanschaf, maar heeft een langere levensduur.

- ✓ **Met een investering van één miljoen euro hebben wij energiebesparende maatregelen getroffen in gemeentelijke gebouwen. De besparing die hierdoor wordt gerealiseerd, moet vanaf 2015 binnen zeven jaar worden terugverdiend. Wij lopen hierbij tot nu toe voor op schema.**

- ✓ Benodigd vulzand bij asfaltprojecten halen wij veelal lokaal. Dat is niet de allergeoedkoopste oplossing, maar zorgt wel voor minder transportkilometers en dus uitstoot.

- ✓ Wij zijn zeer terughoudend in het voorschrijven van de toepassing van gemodificeerde bitumen bij asfaltprojecten. Deze worden alleen gebruikt als er echt geen andere oplossing is. Dit doen we om recycle problemen in de toekomst te voorkomen.

- ✓ Wij maken in onze gebouwen gebruik van schoonmaakmiddelen die voorzien zijn van het EU Ecolabel of het Nordic Ecolabel. Dit betekent dat deze producten worden geproduceerd met een lage milieubelasting.

- ✓ Bij een aantal aanbestedingen zijn wij gestart met het opnemen van de [CO2-Prestatieladder](#) als eis in het bestek.

- ✓ Door de aanschaf van zeven elektrische fietsen stimuleren wij onze medewerkers om afspraken in de buurt per fiets te bezoeken.

- ✓ Afgelopen jaar zijn wij in onze kantine begonnen met het vervangen van plastic bekertjes en bestek door milieuvriendelijker karton.

- ✓ Uit onderzoek is gebleken dat er in vijf jaar 29% minder papier is verbruikt. We hebben als doelstelling in de aanbesteding 20% papiervermindering opgenomen. Deze daling is een gevolg van het invoeren van het zaakgericht werken en het dubbelzijdig printen als standaard.

- ✓ Wij gebruiken geen chemische middelen voor de onkruidbestrijding.

- ✓ **Wij hebben een bewegingssensor aangebracht in het fietspad bij Blauwestad die is gekoppeld aan de straatverlichting. Hierdoor brandt de verlichting alleen als er fietsers voorbij komen.**

Waarmee gaan we aan de slag in de periode

2020-2023?

- In de komende jaren willen we bij relevante aanbestedingen de CO2-Prestatieladder vaker meenemen in de gunningsfase. Doel daarvan is om hiermee per indeling in een hogere trede, een hogere fictieve korting toe te passen op het prijsaanbod van de leverancier.
- Wij verkennen de mogelijkheden om onszelf te certificeren op de CO2-Prestatieladder.

- Bij investeringen in het wagenpark van de buitendienst hebben duurzame oplossingen de voorkeur. Per traject zullen wij de mogelijkheden op basis van het Total Cost of Ownership-principe bekijken.
- Wij zijn aan het verkennen of er een vleesvrije week in de kantine ingevoerd kan worden.

Circulair inkopen

Wat doen we al goed?

- ✓ Wij hebben een coördinator duurzaamheid aangesteld. Deze fungeert intern als vraagbaak en kan ondersteunen bij verschillende inkooptrajecten.

Concrete voorbeelden

- ✓ De fundering van de openbare wegen wordt gemaakt uit granulaat. Het granulaat wordt verzameld uit materialen uit de sloop van panden. Het gaat om zowel metselpuin als beton.

- ✓ Wij hebben recent nieuw kantoormeubilair ingekocht. Dit meubilair kan met kleine aanpassingen ook worden gebruikt in ons nieuwe gemeentehuis.

- ✓ Wij zamelen textiel, metaal, kleine elektronische apparaten, frituurvet/olie en harde kunststoffen in sinds 2015. Sinds 2018 is dit uitgebreid met speelgoed en boeken. Het resultaat is dat het restafval sinds 2014 (277 kilo restafval per inwoner) is gedaald met 125 kilo naar 152 kilo restafval per inwoner in 2018. Veel bruikbare grondstoffen krijgen daardoor een nieuw leven!

2014 > 2018
277 kg > 152 kg

- ✓ Onze koffiebekers zijn 100% recyclebaar.

- ✓ In onze kantoorgebouwen scheiden wij onze afvalstromen gft, plastic, papier, koffiebekers en restafval.

- ✓ Bij de laatste aanbesteding van Wmo-hulpmiddelen zijn onderdelen van afgeschreven hulpmiddelen hergebruikt voor de opbouw van nieuwe hulpmiddelen.

Waarmee gaan we aan de slag in de periode

2020-2023?

- Onze VANG-ambities (Van Afval Naar Grondstof) zijn groot. We willen in 2020 naar maximaal 100 kg restafval per inwoner en in 2025 nog maximaal 30 kg restafval per inwoner.
- Voor de inrichting van ons nieuwe gemeentehuis willen wij bekijken of het mogelijk is om onderdelen circulair te laten inrichten.

- Bij de bouw van ons nieuwe gemeentehuis willen we de mogelijkheden van circulariteit bekijken en is dit benoemd als uitgangspunt.**

Biobased inkopen

Wat doen we al goed?

- Wij hebben een coördinator duurzaamheid aangesteld. Deze fungeert intern als vraagbaak en kan ondersteunen bij verschillende inkooptrajecten.

Concreet voorbeeld

- Al onze elektriciteit- en gascontracten zijn omgezet van grijs naar groen.

Waarmee gaan we aan de slag in de periode 2020-2023?

- Wij zijn momenteel in de voorbereidingsfase van een aanbesteding om gemeentelijke gebouwen aardgasloos te krijgen en te verwarmen door middel van alternatieve methoden.
- De ambitie is dat de dorpen Nieuwolda en Wagenborgen in 2022 aardgasvrij zijn. Hiervoor maken we gebruik van biogas uit een biovergister, dat wordt omgezet naar groen gas.

Innovatiegericht inkopen

Bij innovatiegericht inkopen staat het inkoopresultaat voorop, niet het inkoopproces. Wel zijn er verschillende innovatieve manieren om innovatieve oplossingen in te kopen. Dit kan bijvoorbeeld via aanbestedingsprocedures zoals de Best Value Methodiek, Rapid Circulair Contracting, de Concurrentiegerichtte Dialoog, de Prijsvraag of het Innovatiepartnerschap.

Het verschil tussen een regulier inkooptraject en innovatiegericht inkopen is het bieden van ruimte aan de markt, het formuleren van ambitieuze vragen en doelstellingen, alsmede het gezamenlijk uitwerken van deze vraag met de markt. Het kan gaan om een volledig nieuw product of om een aanpassing op een reeds bestaand product. De opdrachtgever dient een actieve houding aan te nemen en de dialoog met de markt vroegtijdig aan te gaan. Wij zien het thema innovatiegericht inkopen als een voorwaarde om de andere thema's die onder het Manifest MVI vallen, te kunnen bewerkstelligen (ketenversterking).

Wat doen we al goed?

- Wij hebben expertise op het gebied van Best Value aanbesteden. Wij blijven investeren in het opdoen van kennis om innovatiegericht te kunnen inkopen.

Concreet voorbeeld

- Wij hebben inmiddels vijftien Best Value trajecten succesvol afgerond. Deze methodiek willen wij dan ook toepassen bij relevante aanbestedingen.

Waarmee gaan we aan de slag in de periode 2020-2023?

- Wij willen bij relevante aanbestedingen innovatieve inkoopmethodieken toepassen. Methodieken die hier bij passen zijn bijvoorbeeld Rapid Circulair Contracting, de concurrentiegerichtte dialoog en Innovatiepartnerschap
- Zoveel mogelijk gemeentelijke gebouwen moeten uiterlijk in 2030 aardgas vrij zijn. Dit gaan we doen met een innovatieve inkoopmethodiek.
- Op het gebied van innovatief inkopen willen wij investeren in het volgen van gerichte trainingen. Op deze manier kunnen al onze budgetverantwoordelijke collega's en inkopers zorgen voor maatschappelijke meerwaarde.

Internationale sociale voorwaarden

Wat doen we al goed?

- Per aanbesteding selecteren wij zorgvuldig welke uitsluitingsgronden van toepassing moeten worden verklaard voor de partijen die willen inschrijven. Zo hebben wij onder meer bij onze aanbesteding Bedrijfskleding de uitsluitingsgrond 'Kinderarbeid en andere vormen van mensenhandel' van toepassing verklaard.

Waarmee gaan we aan de slag in de periode

2020-2023?

- Wij zijn ons bewust van de [tien risico-categorieën](#) die voor dit thema zijn vastgesteld door de Rijksoverheid. Bij inkooptrajecten binnen deze categorieën gaan wij specifiek aandacht besteden door het facultatieve onderdeel 'Kinderarbeid en andere vormen van mensenhandel' van toepassing te verklaren.
- Bij aanbestedingen buiten de risico-categorieën gaan wij kijken of het relevant en proportioneel is om aanvullende facultatieve eisen te stellen.
- De komende periode willen wij meer kennis vergaren over het toepassen en monitoren van de ISV.
- Wij gaan actief gebruik maken van de [MVO risicochecker](#).

MVI binnen onze organisatie

Om MVI goed te kunnen inbedden binnen onze organisatie, is het noodzakelijk om hierover in- en extern te communiceren. Wij willen door middel van presentaties en overleggen de bekendheid van de MVI-gedachte vergroten.

Wat doen we al goed?

- Wij onderkennen het belang van MVI door middel van het ondertekenen van het Manifest MVI.
- Wij hebben het actieplan MVI opgesteld.
- Wij organiseren informatiebijeenkomsten om onze organisatie te informeren en prikkelen.
- Wij delen onderling kennis en successen op het gebied van MVI.
- Aanbestedingen die zich ervoor lenen voeren wij uit via innovatieve aanbestedingsmethodieken.
- Via structureel overleg met het coördinatiepunt SROI en ons Ondernemersloket bespreken wij de wijze waarop wij op een juiste manier invulling kunnen geven aan de MVI-thema's.
- Wij hebben een coördinator duurzaamheid aangesteld.
- Wij hebben ons inkoopactiefomulier aangepast waarbij er een onderdeel omtrent MVI is toegevoegd.
- We zijn gestart met een pilot om contractmanagement te centraliseren en te professionaliseren. Op deze wijze kunnen wij beter monitoren of er ook wordt voldaan aan de doelstellingen van MVI.

Waarmee gaan we aan de slag in de periode

2020-2023?

- Wij willen wij onze budgethouders, directie, college van B&W en de gemeenteraad nog meer informeren over het belang van MVI en de integratie van MVI in het proces.
- Wij gaan in samenspraak met ons team communicatie zorgen voor een goede inbedding van MVI.
- Wij willen investeren in kennis en opleiding omtrent innovatieve inkoopmethodieken.
- Wij willen zorgen voor kennisuitwisseling op het gebied van MVI met andere organisaties.
- Wij willen vroegtijdig integraal alle expertise inzetten die nodig is om onze MVI-doelen te behalen.
- Jaarlijks de meest duurzame aanbesteding binnen de organisatie in het zonnetje zetten.

Wij gaan een afwegingskader opstellen wanneer er, in welke mate, duurzaamheidscriteria worden gehanteerd. (denken aan kosten, het ene thema moet niet het andere thema uitsluiten). We gaan alleen MVI toepassen daar waar technisch mogelijk en financieel haalbaar.

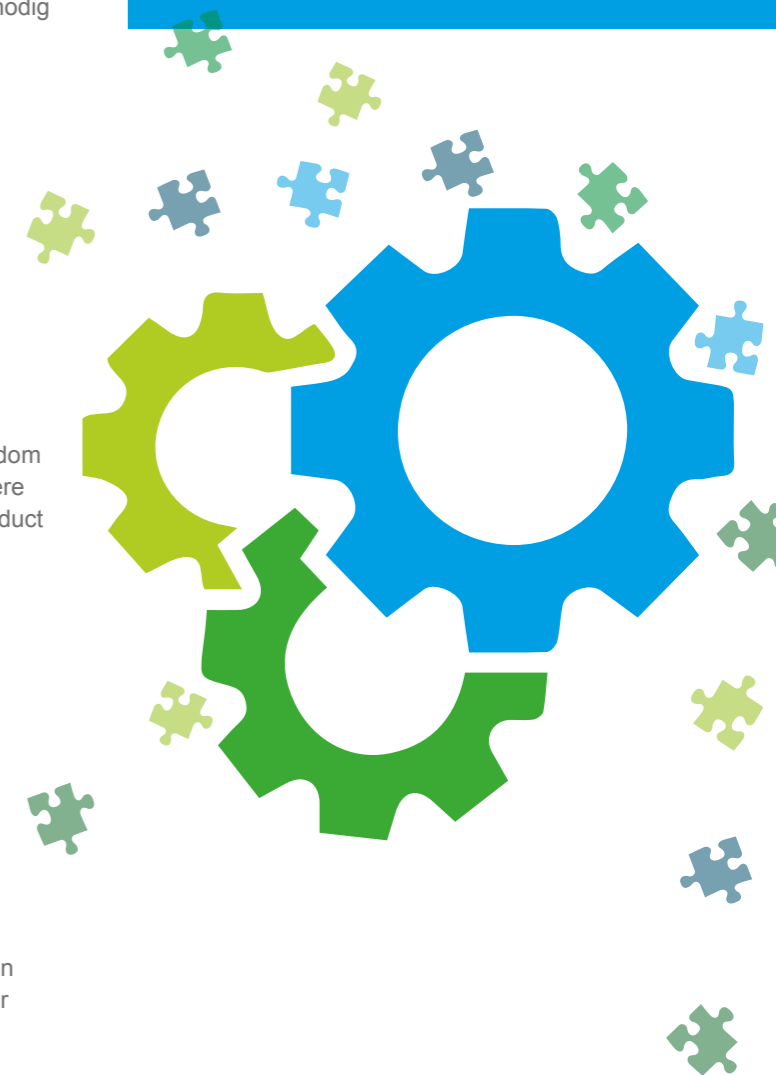
Wij gaan aansluiting zoeken bij het project 'professionalisering contractmanagement'. Op deze manier kunnen wij borgen dat de resultaten van MVI kunnen worden gemonitord.

- Wij willen onderzoeken in welke mate we producten 'as a service' kunnen inkopen in plaats van producten in eigendom nemen. Het doel hiervan is om de leverancier onder andere te stimuleren om aan het eind van de levensduur, het product een nieuw leven te geven (circulariteit).

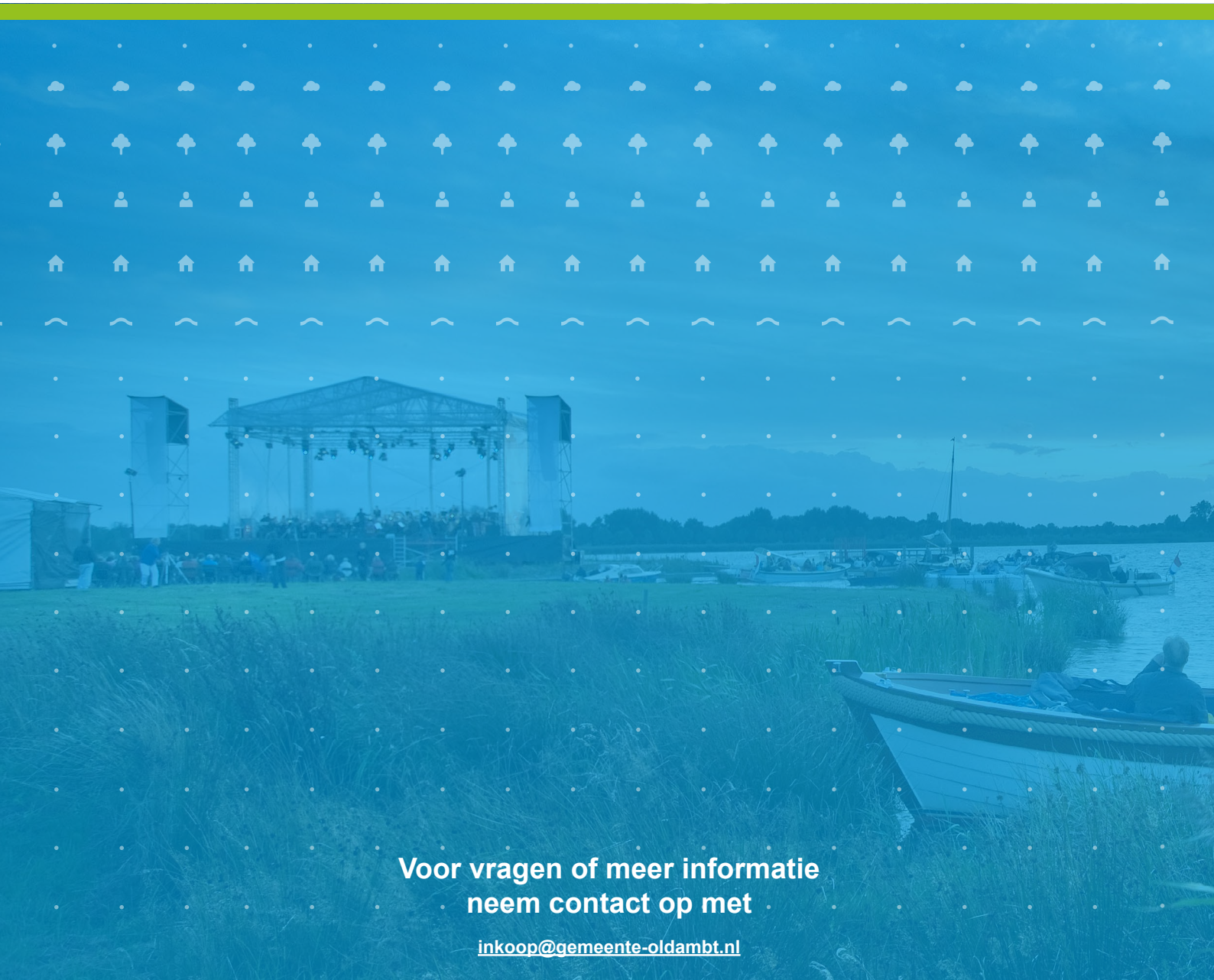
Wij willen onze budgethouders MVI-plichtig maken. Onze coördinatoren SROI, duurzaamheid, het ondernemersloket en afdeling inkoop bieden de benodigde ondersteuning.

- Jaarlijks gaan wij het actieplan evalueren en waar nodig actualiseren.
- Wij gaan onderzoeken waar in onze spend de MVI-kansen liggen. Dit gaan wij doen door middel van een analyse per inkoopcategorie.

- Wij gaan de MVI-criteriatool van de Rijksoverheid hanteren. Het ambitieniveau "Basis" wordt als minimum gebruikt (uitsluiten niet-duurzame producten etc.). Per project wegen wij af of het ambitieniveau opgeschaald kan worden naar "Significant" (aanmoedigen duurzaamheid om significante duurzaamheidswinst te maken) of "Ambitieuw" (stimuleren nieuwe oplossingen en innovatie).

Voor vragen of meer informatie
neem contact op met

inkoop@gemeente-oldambt.nl

Wie minder afdrukt maakt meer indruk